

BIBLIOGRAFIA

MORAN I OCERINJAUREGUI, Josep. *Cronicó de Perpinyà (segle XIII). Estudi filològic i lingüístic*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1998. Biblioteca Serra d'Or, 198, 67 pàgines.

Un "cronicó" és un text historiogràfic propi de l'època romànica. És un llistat d'efemèrides politico-religioses que comença amb la notícia de la creació del món, seguida d'unes poques notícies dels fets cabdals relatats a l'Antic Testament. Hi ha una manca absoluta d'efemèrides d'època clàssica, en realitat un cronicó comprèn informació entre el segle IX i els segles XIII-XIV, segons la cronologia de la redacció del text. El *Cronicó de Perpinyà* finalitza l'any 1283. La majoria dels cronicons tenen poques notícies històriques originals, són còpies més o menys acurades d'altres manuscrits. El seu text és gairebé més interessant per a un filòleg que per a un historiador.

El *Cronicó de Perpinyà* té dues notícies curioses, com és el record de dos eclipsis i una informació de valor local: la construcció d'un pont sobre el riu Tet. La primera la trobem a d'altres fonts, la segona considerem que té un alt valor per a la historiografia arqueològica, per aquesta raó creiem que pot tenir un cert interès i reproduïm el text del cronicó, segons l'edició i comentaris fets per J. Moran:

"En l'any de Christ MCLXXVIII morí lo sol e.l mes de setembre lo jorn de Sancta Crotz" (Es tracta d'un eclipsi total de sol, visible des de Perpinyà, que es produí el 14 de setembre de 1178 al migdia).

"En l'any MCCXXXIX e.l mes de jun lo primer divenres amaguet lo solet sos rays" (Es tracta d'un eclipsi de sol, visible des de Perpinyà, que es produí el divendres 3 de juny de 1239, entre el migdia i tres quarts de tres de la tarda aproximadament).

"En l'an MCCLXIII en Ramon de Safont comensà la obra del pont de la Tet de Perpenià e senor Berenguer de Santa Fe, elet de Eune, pausà al primer pilar de la primera pera", - a continuació, entre les línies 25 i 26, apareix l' anotació següent: "En l'any MCCCCXXI hora quasi miga nit dimecres a VIII dies de octubre gran inundació de aygues trencaren tres primeres arcades del dit pont de la Tet".

Hem d'agrair Josep Moran l'acurada edició d'aquest cronicó i els estudis filològic i lingüístic, que no pot oblidar l'historiador per la utilitat que representa disposar de la comparança i referència amb el cronicó *Dertusense I* (edició de J. Villanueva) i el *Thalamus Parvus* de Montpeller. Cal recordar la importància que tenia a les nostres terres la cultura llenguadociana i potser, de manera més concreta, la ciutat de Montpeller, població on va néixer el comte-rei Jaume el Conqueridor i vinculada en els segles XII i XIII a la realitat històrica catalana.

Joan-F. Cabestany i Fort

INFORMACIÓ

Organitzat pel Departament d'Estudis Medievals de la Institució Milà i Fontanals (CSIC), l'Institut de Cultura Medieval de la Universitat de Barcelona, Amics de l'Art Romànic i el Centre d'Estudis Medievals de Catalunya Pere III, tindrà lloc, entre els dies 3 i 5 de novembre de 1999, un *Col·loqui sobre el mas català durant l'Edat Mitjana i la Moderna (s. IX-XVIII). Aspectes arqueològics, històrics, geogràfics, arquitectònics i antropològics*.

Aquest col·loqui es proposa donar a conèixer i coordinar les activitats dels diversos recercadors: arqueòlegs, historiadors, geògrafs, sociòlegs, antropòlegs, arquitectes que s'interessin pel tema objecte d'estudi.

Entre els aspectes que seran preferits figuren la tipologia de la vivenda i edificis annexos del mas, el mas com a unitat familiar, les eines i mètodes de treball de la terra, els aspectes relacionats amb la ramaderia i l'aprofitament del bosc, la modificació antròpica del paisatge, la reestructuració del poblament, la relació del mas amb el castell i la parròquia, la relació del mas amb els nuclis de poblament agrupat, les relacions entre els masos, la condició social i familiar de l'habitant del mas, la relació entre senyors, propietaris i masovers.

El col·loqui s'estructura en les tres ponències següents:

- *Aspectes geogràfics i territorials del mas* (Ponent: Dr. Joan Vilà i Valentí)
- *Aspectes històrics i arqueològics del mas* (Ponent: Dr. Manuel Riu)
- *El mas català a l'època moderna. Aspectes antropològics* (Ponent: Dr. Ignasi Terrades Saborit).

Els recercadors de qualsevol dels aspectes anunciats a la convocatòria, interessats en la presentació de comunicacions al Col·loqui poden notificar-ho a la Secretaria fins al 15 de juny, enviant el títol i un breu resum de mitja pàgina i indicant a quina de les ponències va assignat.

El límit per a la presentació del text de les comunicacions serà el 15 de setembre. El text, incloses les notes, no podrà excedir de 15 fulls Din A4 a doble espai (30 línies x 70 espais); més endavant s'informarà sobre les normes exactes de presentació del text, que haurà d'anar acompanyat d'un disquet.

Donades les limitacions de temps i espai, la comissió organitzadora es reserva el dret de selecció dels treballs proposats per a la seva lectura. Si no poden ésser llegits tots els treballs acceptats, la comissió proposarà el nomenament de relators per a resumir-los.

La inscripció dóna dret a rebre el resum dels treballs, a participar en tots els actes del Col·loqui i a rebre les Actes quan es publiquin. Es lliurarà certificat d'assistència a tots els participants que ho sol·licitin.

Per a més informació cal adreçar-se a:

Departament d'Estudis Medievals
Institució Milà i Fontanals (Consell Superior d'Investigacions Científiques)
C/ Egiptciaques, 15, 08001 Barcelona.
Telèfon: 93 442 34 89.
Correu electrònic: mediev@bicat.csic.es.
Internet: <http://www.imf.csic.es/elmas.htm>

* * *

L'Institut d'Estudis Penedesencs organitza, els dies 3, 4, 5 i 6 de juny de 1999, les XII Jornades d'Estudis Penedesencs, sobre el tema *Medi Aevi Penitensis Ars Sacra*.

Aquestes jornades seran obertes a tots els investigadors amb l'únic requisit que els treballs presentats facin referència directa a la comarca del Penedès (Alt Penedès, Baix Penedès i Garraf).

La temàtica de les comunicacions és lliure, i es pot adaptar a qualsevol àmbit de la investigació humanística o de la natura.

Per a més informació i inscripcions adreceu-vos a la Comissió Organitzadora de les XII Jornades d'Estudis Penedesencs:

C/ Sant Pau, 13, 1r.
Apartat de Correus 119.
08800 Vilanova i la Geltrú
Telèfon/Fax: 93 814 05 15

* * *